

Forskarskolan

Special Education for Teacher Educators (SET) – Specialpedagogik för lärarutbildare

Forskarskolan SET

Professor Mona Holmqvist (Mau)
Professor Jonas Aspelin (Hkr)
Professor Sven Bölte (KI)
Professor Peter Karlsudd (Lnu)

Forskning finansierad via Vetenskapsrådet (Dnr 2017-06039)

Forskarskolans syfte & bakgrund

- Fokus på att det är en forskarutbildning med mål att utbilda kompetenta framtida forskare (inte fokus enbart på avhandlingarna) och lärarutbildare med vetenskaplig grund
- Bidra med praktikutvecklande forskning i klassrummet, utifrån ett specialpedagogiskt perspektiv (samtliga inriktningar inklusive det nya målet avseende NPF) – stor brist
- Finansierat av VR (forskarskola för lärarutbildare) ca 40 milj 2018-2022, 10 doktorander 2 licentiander klara under 2022/2023.
- Mau värdlärosäte, vetenskaplig ledare Mona Holmqvist, ledningsgrupp Jonas Aspelin (HKr), Sven Bölte (KI) och Peter Karlsudd (LNU).
- International Advisory Board: Ass prof *Jordan Shurr*, Queens University, Canada; Ass prof *Christine Lee*, National Institute of Education, Singapore; Prof Em *Michael Arthur- Kelly*, University of Newcastle Australia

Specialdidaktik

Definition av specialdidaktik:

Undervisning för elever som på något sätt i en given tid och kontext har ett annat lärande än det förväntade (Borgbjerg Hansen, Degn Mårtensson, 2017).

Specialdidaktik är mötet mellan ***didaktiska frågor*** och ***specialpedagogiska anpassningar i undervisning*** för att motsvara de behov barn och elever har som riskerar att få svårigheter att tillgodogöra sig ett specifikt innehåll - från policynivå till klassrumsnivån.

Begreppet specialdidaktik syftar på den del av specialpedagogiken som är inriktad mot ***intentionellt (avsiktligt) lärande*** av något ***specifikt innehåll eller förmåga***, för elever som riskerar att inte uppnå målen.

Relationskompetens

Utgångspunkt: relationell pedagogik, ett teoretiskt synsätt med relationer i brännpunkten.

Bakgrund: internationell forskning visar att en positiv, stödjande relation mellan lärare och elev är grundläggande för elevers lärande och utveckling.

Vad är lärares relationskompetens? en professionell förmåga att bygga goda relationer och (be)möta elever med öppenhet och respekt.

Resultat från aktuella projekt: kompetensen kan utvecklas med tämligen enkla interventioner, t.ex. videobaserad reflektion.

Implikationer: lärarstudenter och lärare bör erbjudas möjligheter att utveckla kompetensen.

Specialdidaktik vid NPF

- DSM-5 / ICD-11:

Autism, ADHD, inlärningsproblem (dyslexi), språk- och talstörningar, motoriska problem, intellektuell funktionsnedsättning

- Ca. 10-15% av elever (Zablotsky et al., 2019)
- Utmaningar att implementera inkluderande lärmiljöer (Bölte et al., 2021)
- Kurs: inkluderande undervisning för elever med NPF diagnoser (7.5 hp)
- 4 doktorander med NPF relaterade forskningsprojekt
Emma Leifler, Linda Plantin Ewe, Linda Petersson-Bloom, Camilla Klefbeck

Inkluderande förskola och fritidshem

- *Inkludering som begrepp har förlorat mycket av sitt värde*
- *Man kan prata om att vara inkluderad i en särskild och exkluderad verksamhet*
- *Begrepp som: delaktighet, känsla av tillhörighet och inflytande, har i mångt och mycket ersatt begreppet inkludering*
- Undervisning har fått en större roll i de båda verksamheterna. Dokumentation och bedömning har blivit mer individualiserad i förskolan.
- Särskild verksamhet för barn med funktionsnedsättningar, 14 % av kommunerna har särskilda förskolor, 41 % särskilda fritidshem,
- Personal och föräldrar anser att inkluderingsarbetet är viktigt.

TACK!

mona.holmqvist@mau.se

jonas.aspelin@hkr.se

sven.bolte@ki.se

peter.karlsudd@lnu.se